

Automatisk oppdatering av arealtall i Landbruksregisteret høsten 2025

I år som i fjor vil vi gjennomføre automatisk massivoppdatering av arealtall i Landbruksregisteret

Målet er oppdaterte arealtall i Landbruksregisteret, og dermed et godt kontrollgrunnlag til søknadsomgangen for produksjonstilskudd, som begynner 1. oktober.

1. Tidsplan – frister

Arealtallene beregnes av NIBIO gjennom produksjonsløyse for jordregister. Som for Gårdskart hentes opplysninger om grunneiendommer og landbrukseiendommer fra Landbruksregisteret, eiendomsgrenser fra matrikkelen og arealklasser fra arealressurskartet AR5. NIBIO vil etablere en kontrollert kopibase av AR5 som grunnlag for beregningene, dermed må AR5 i sentral base være mest mulig oppdatert i god tid før arealberegningene starter 1. september.

Viktige datoer:

19.8.: Frist for kommuner som oppdaterer AR5 i *lokal base*. Oppdatert AR5 må sendes til Fylkeskartkontoret.

25.8.: Frist for kommuner som oppdaterer AR5 i *sentral base* (Sentral FKB).

25.8.: Opplysninger i Landbruksregisteret om hvilke grunneiendommer som er tilknyttet hvilken landbrukseiendom bør være oppdatert.

25.8.: Landbrukseiendommer som eventuelt skal unntas oppdatering må være merket i Landbruksregisteret. Eller fjerne tidligere unntak.

1.9.: NIBIO starter arealberegning gjennom produksjon av jordregister. Landbruksdirektoratet oppdaterer arealtall i Landbruksregisteret fortløpende.

1.10.: Søknadsomgang for produksjonstilskudd del 2 åpnes. Areal tallene i Landbruksregisteret er oppdatert.

Fra 1. september vil ikke kommunene ha mulighet til å bestille jordregister og sende inn arealtall selv. Etter at Landbruksregisteret er oppdatert gjennom den automatiske rutinen, åpnes det opp for kommunenes bestilling igjen. Jordregister kan bestilles på [nettside](#) om jordregister hos NIBIO. Mer informasjon om jordregister står også der.

2. Forhold som kan «blokkere» for oppdatering av arealtall

Hvis en eller flere teiger på grunneiendommen ikke kan knyttes entydig til bare én landbrukseiendom, vil det blokkere for oppdatering av arealtall.

Det kan være teiger som i matrikkelen er kodet som uregistrert jordsameie, tvisteteig eller teiger som i matrikkelen er registrert med flere matrikkelenheter, og hvor disse er knyttet til ulike

landbrukseiendommer/hovednummer i Landbruksregisteret. I Gårdskart og jordregister listes slike teiger med «Andre areal tilknyttet eiendommen». I Gårdskart tegnes de ikke opp i kartet før du haker av for «Vis alle» øverst til venstre.

Som en felles betegnelse på at en eller flere teiger som ikke kan knyttes entydig til bare én landbrukseiendom, bruker vi «uavklarte eierforhold». Det har altså ikke noe med eier å gjøre.

Det skilles mellom uavklarte eierforhold på hver arealklasse i Landbruksregisteret; fulldyrket jord, overflatedyrket jord, innmarksbeite, produktiv skog og annet areal. Dersom det er uavklarte eierforhold på én av disse arealklassene vil allikevel de andre bli oppdatert med nye arealer i Landbruksregisteret. Uavklarte eierforhold på jordbruksareal gir en infomelding i Landbruksregisteret, se mer under punkt 4.

Hva bør landbruksforvaltningen gjøre? For grunneiendommer hvor det ikke blir lest inn nye arealtall pga. «uavklarte eierforhold», bør kommunen ta stiling til om arealet skal legges inn i Landbruksregisteret manuelt, og i så fall på hvilken grunneiendom. Informasjon i Gårdskart kan være til hjelp, se eksempel på Landbruksdirektoratet sin nettside:
<https://www.landbruksdirektoratet.no/nb/forvaltning/alle-veivisere-for-jordbruk/oppdatering-av-arealtall-fra-jordregister>

Areal som er lagt inn manuelt i Landbruksregisteret blir ikke overskrevet ved neste oppdatering: Ved automatisk oppdatering av arealtall fra jordregister blir ikke arealtall som er lagt inn manuelt tidligere overskrevet, så lenge det fremdeles er uavklart eierforhold. Det er ikke nødvendig å unnta slike grunneiendommer fra oppdatering, se nedenfor.

3. Grunneiendommer av type Annen med kun restareal deaktiveres

I Landbruksregisteret ligger det mange grunneiendommer uten produktive areal. Grunneiendommer av type *Annen* med kun «restareal», dvs. arealer klassifisert som bebyggd, samferdsel, ferskvann, hav, snø/isbre samt eventuelle ikke klassifiserte arealer, vil slettes, dvs. deaktiveres. Grunneiendommer av type *Hoved*, dvs. grunneiendommer som har samme matrikelnummer som tilhørende landbrukseiendom, deaktiveres ikke.

4. Informasjon om oppdateringene

4.1. Historikk

For grunneiendommer som får oppdatert areal eller som deaktiveres vil kommunen kunne se detaljer fra jordregisteroppdateringen ved å gå inn på historikken for den enkelte eiendommen. Her vil man kunne se de gamle arealverdiene og hva de er blitt endret til.

4.2. Informasjon i oversiktsfanen

I oversiktsfanen i Landbruksregisteret er det et eget felt for jordregisteroppdatering. På denne siden er det lenke til en side med informasjonsmeldinger som blir generert av jordregisteroppdateringen. Det er også lenke til en side med oversikt over de eiendommer som kommunen har unntatt fra jordregisteroppdatering.

Oversikt	Landbrukseiendom	Grunneiendom	Foretak	Person
----------	------------------	--------------	---------	--------

Jordregisteroppdatering

Det er 20 uleste meldinger fra Jordregisteroppdatering

Klikk [her](#) for å se en detaljert oversikt

2 grunneiendommer er unntatt fra Jordregisteroppdatering

Klikk [her](#) for å se en detaljert oversikt

Når man trykker på lenken for meldinger, kommer man til oversikten som lister grunneiendommer med uavklarte eierforhold på jordbruksareal.

Melding E varierer avhengig av hvilke arealtyper det gjelder. *Eksempel:*

«E) Grunneiendom med uavklart eierforhold på fulldyrket og overflatedyrket. Areal ikke oppdatert.»

For hver melding er det også angitt en identifikator, kommunenr, matrikelnr og dato:

Oppdatering fra Jordregister - Informasjonsmeldinger (20 uleste)

Identifikator	Kommunennummer	Eiendom	Beskrivelse
162471	1933	1933-68/12/0	E) Grunneiendom med uavklart eierforhold på fulldyrket og inn
162466	1933	1933-55/16/0	E) Grunneiendom med uavklart eierforhold på fulldyrket. Areal
162463	1933	1933-15/5/0	E) Grunneiendom med uavklart eierforhold på fulldyrket. Areal
162459	1933	1933-68/8/0	E) Grunneiendom med uavklart eierforhold på fulldyrket og inn
162454	1933	1933-55/7/0	E) Grunneiendom med uavklart eierforhold på fulldyrket. Areal
162452	1933	1933-15/2/0	E) Grunneiendom med uavklart eierforhold på fulldyrket. Areal
120537	1933	1933-68/12/0	E) Grunneiendom med uavklart eierforhold på fulldyrket og inn
120533	1933	1933-55/16/0	E) Grunneiendom med uavklart eierforhold på fulldyrket. Areal
120526	1933	1933-68/8/0	E) Grunneiendom med uavklart eierforhold på fulldyrket og inn
120523	1933	1933-15/2/0	E) Grunneiendom med uavklart eierforhold på fulldyrket. Areal

I tillegg logges det en del andre typer meldinger. Disse vises imidlertid ikke i skjermbildet, da de kun er til informasjon. De kan fås på Excel-format fra Statsforvalteren hvis det er ønske om det.

- A. Aktiv landbrukseiendom 9999-9/9/0 har ingen grunneiendommer.
- B. Grunneiendom av type *Annen* har kun restareal. Grunneiendommen er satt til *ikke aktiv*.
- C. Grunneiendommen av type *Hoved* har kun restareal. Grunneiendommen er aktiv.
- D. Grunneiendom er ikke aktiv, men har fått oppdatert areal.

En felles melding for produktiv skog og annet areal, med forskjellige varianter avhengig av hvilke markslag det er uavklarte eierforhold på. *Eksempel:*

- F) Grunneiendom med uavklart eierforhold på produktiv skog. Areal ikke oppdatert.

5. Mulighet for å unnta eiendommer for oppdatering

Det er mulighet for å unnta eiendommer i sin helhet fra jordregisteroppdatering i Landbruksregisteret. Les mer nedenfor om situasjoner hvor dette kan være aktuelt.

Nederst i endringsskjermbildet for grunneiendom er det et avkryssingsfelt der man kan markere at eiendommen skal unntas fra oppdatering av arealtall fra jordregister:

☒ Unnta eiendom fra Jordregisteroppdatering

Lagre

Avbryt

Dersom det er krysset av for å unnta, vil ingen av arealene på grunneiendommen bli oppdatert i Landbruksregisteret ved jordregisterinnlesning. Unntak må gjøres i forkant av oppdateringene fra jordregister. Når en grunneiendom unntas for oppdatering vil det også omfatte unntak for deaktivering hvis grunneiendommen kun har restareal.

5.1. Når kan en grunneiendom unntas fra jordregisteroppdatering?

I utgangspunktet skal arealtall i Landbruksregisteret, som bl.a. er kontrollgrunnlaget for søknader om produksjonstilskudd, beregnes fra kart (jordregister). En eiendom kan imidlertid unntas hvis det er åpenbare feil i kartgrunnlaget som er vanskelig å få rettet opp og som gjør at arealtallene blir feil. Det er *ikke* nødvendig å unnta eiendommer med «uavklarte eierforhold», se pkt. 2. Er det fremdeles uavklart eierforhold på grunneiendommen ved ny oppdatering, overskrives ikke arealtallet som er lagt inn manuelt.

Eksempler på feil i kartgrunnlaget som kan gi grunnlag for å unnta eiendommer fra oppdatering:

- Feil i fiktive eiendomsgrenser, som «hjelpelinje vannkant».

- Feil eller manglende eiendomsgrense i matrikkelen.
- Feil matrikkelnummer registrert på teig.
- Eiendommer som er berørt av større pågående utbygginger og veiprosjekter, der AR5 eller matrikkelen viser gammel eller midlertidig situasjon.